

מִזְבֵּח

על שם ליאורה דין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

גיליון 25 | אוגוסט 2017 | אב ה'תשע"ז

אדם ו- קניה

ורדה אליעזר
הודי ארנוב
אשר גל
רחל היימן
עומר וייסמן
עדיה וקנין
אריה טרינקר
מרב לונדר
חיים ספטיש
אורנה ריבליין

כilioן 25 מתחילה...

היצירות בגילוון זה עוסקות ברבדים שונים ומשמעותם שונות של מפגשים בין בני אדם לבין בעלי חיים - יהיו אלה חיים בר, חיים מהמד או חיים טרף. תוכלו למצוא כאן עשרה שירים וסיפורים שמתארים את הקשר המסעיר, האוהב, המתווח או מעורר היצרים שבין האדם לחייה; מילים SMBIOTIC מביעות באופן נפלא את החיבור הנצחי הזה, או מספרות על החיים שבאדם, ועל האדם שבחייה.

אבל רגע לפני שמתחילים, אנחנו מזמינים אתכם לקרוא קטע קצר מתוך ספרו של אלירן דין "הכוכב של השכונה":

את שמו של הכוכב הגדול העניך לו זהר, נקודה של האברת שמש. זהר מצא אותו לפני שנים סמוך לבית הספר שלמד בו. אז הוא היה עוד גור קטן. זהר, שנתקרא על שם זהר האפוני, אהב גם הוא כמו יופיטר את מרחבי היקום ולבן החלטת לקרוא לכל בעל חיים נטוש ועזוב שמצא בשם של כוכב שמנצנץ בשמים. אבל כבר אז זהר שחתול שמצא גדול אחרים, מהיר מאחרים, ומתנהג בצורה שונה מאחרים, וכבר אז ראה שהוא שואף להגיע לעננים ושהוא סקרן יותר מחבריו החתוליים. לבן ההחלטה לקרוא לו "יופיטר", כשהמו הלווזי של כוכב ההלכת צדק, כי כמו והוא גם אותו חתול היה חזק, חסן, שונה ובעל נוכחות שאי אפשר להתעלם ממנו.

קריאה מהנה,
אלירן דין, יאיר בז'חור, רובי גורדון

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתרפסם אחת לחודש. כל גילוון עוסק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורנסמו בו עשר יצירות. העבודה בירחון מתבצעת בתנדבות מלאה, اي בכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתמלוגים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסום בירחון, ולא יהיה לייצר השגות או טענות באשר לפרסום או לא-פרסום יצירתו בירחון.

ליורה דין ז"ל הייתה אהבת אדם. אהבתה האדירה ביותר הייתה למיליה הכותבה ולקריית ספרות ושירת, ואותם קראה עד סוף ימיה.

ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה ונושא את שמה.

בג'ונגל

הודי ארגדו

בג'ונgal

לבשטי רעמת אריה

כִּי בְּתוֹכֵי זָרֶם

קַם שֶׁל אָדָם מִן הַיִשְׁוֵב

כַּשְׁבָּאתִי לִיעַר אַוְרָבָנִי

לְבַשְׂתִּי בְּגִדֵּי צִיד

לְהַבְּרִיחַ אֶת אֲרִיוֹת הַעִיר

כִּי בְּתוֹכֵי זָרֶם

קַם שֶׁל חַית מִחְמָד

עִירּוֹנִית.

השכן שלנו קרא לכלב שלו אלוהים. לא ידענו איך לאכול את זה. מישחו אמר: "תעזבו אותו, סתם אידיות שמחפש תשומת לב". מישחו אחר קבע שצורך לבוא לבן זונה בלילה ולתלוות לו את הכלב. השכן עם המשקפיים צחק ואמר: "ככה עוד פעם יגידו שהרגנו את אלוהים", אבל אף אחד לא הבין את הבדיקה, גם לא אימא שלי שלקחה את העניין די ברצינות, כי יש דברים שאסור לעשות מהם חוק, למשל שמורות.

השכן הזה שלנו הוא ללא ספק יהודי. כך שהוא סכוסך דתי, אלא סכוסך שכנים פנימי. השכן שפעם עבד בטלוייזיה, סיפר על סרט שמיشه עשתה וקראו בו לכלבה שואה ובאותה הסצנה הבעלים של הכלבה ליטפה אותה ואמרה לה: "שואה טובה, שואה טובה". הוא סיפר שהיא רعش במדינה והכריחו את הבמאי לשנות את השם.

השכנה מהקוטג' ממול אמרה שהוא לא ייתכן, שיש כאן ילדים ואי אפשר לעبور על זה לסדר היום. בעל אמר שפעם אחת הוא ראה את המנוול עומד בשטח הציבורי ומתכווף לפרק שבידוק שתלו שם הגננים של העירייה ומתקוון להוציאו אותו עם הפקעת. זה חרא בן אדם.

מישחו נזכר אילו בעיות הוא עשה כשהחליטו לשפץ את החניה. לאחר הזיכיר את התמ"א 38. אני אמרתי שהוא לא קשור. אימא הסתכלה بي כאילו אמרתי אייזו שטוט.

"הכלב", אמרתי, "מה קשר הכלב לתמ"א?"

"זאת פרובוקציה", אמר השכן עם המשקפיים, "הוא מהכח לראות מה נעשה".

ככה עמדנו למיטה ושמענו את השכן צועק: "ארצה אלוהים ! ארצה !"

כל בוקר אני שומע את אלוהים בוכה. הם משאירים אותו לבדוק בבית והולכים.

אחר כך הם חוזרים והוא שמח, אבל אז הם רבים ואני שומע את הצעקות שלהם. הם רבים על דברים לא חשובים כמו "אמרתי לך להוריד את הרגליים המסרייחות שלך מהספה" או "למה לא תיקנת את המנורה ?" או "תגיד לי את האמת, אתה משקר !" ועל דברים חשובים כמו ביבי ובוזי.

אני שוכב על המיטה וחושב אם הקיר ביןינו يوم אחד ייפול ואני אכנס להם לתוכה הצעקות והם לא ידעו מה לעשות ATI. ואולי אני צריך לעשות משהו עם החיים שלי, כמו שאימה אומרת. לכת ללמידה איזה מקצוע, למצוא איזו בחורה, להרוויח כסף, להביא ילדים.

"אלוהים ! " האישה צועקת.

השכן שפעם עבד בטלוייזיה הזמן עיתונאית. בעל הכלב סירב לפתח את הדלת. אימא של הסבירה לכתחת שאנו חייבים לכבד את הרגשות של הזולות ואפילו שזו בפירוש שכונה חילונית יש לנו כבוד למסורת.

בסוף לא שידרו את הכתיבה. מישחו אמר שעדיין לא רצח זה לא מעניין את התקשרות. השכנה מהקוטג' פנתה לצער בעלי חיים שאמרו לה, שהם לא מטפלים בענייני שמות ומכוון שאין כאן התעללות בכלב הם לא יתערבו.

"לקראת לכלב אלוהים זו לא התעללות ? " התפלאה השכנה באוזני אמי, ושתיהן צילמו את השכנה יוצאת לטבול עם אלוהים ואוספת את החרא שלו בשקיית ניילון כדי שלאף אחד לא תהיה סיבה לבוא אליה בטענות.

בלילה אלוהים ישן. גם השכן והשכנה ושני הילדים שלהם נרדמו כנראה חזק או שמשחו שם להם חומר הרדמה במזגן, כי אף אחד לא שמע את הגנבים שנכנסו לבית והוציאו ממשם תכשיטים וכיסף ועוד כל מיני דברים שהיו אמורים להתחלק על פי הסכם הממן שנחתם ביניהם.

כשהתעוררו חטף אלוהים צעקות. "אייפה היית ? " צעקה האישה, "אלוהים, בשבייל מה הבאנו אותך ? " צעק הגבר. והילדים סתם בכורו.

אימא של ריק אמרה שזה בלתי נסבל.

כולם עמדו בחצר למיטה וכעסו על המשטרה שלא עושה כלום לתפוס את הגנבים, והציעו הצעות כמו להקים משטרת שכונות ולהסתובב בלילות ולתפוס את הבני זונות האלה שאפילו כלבים כבר לא מפחדים אותם.

רק אני שכבת עלי המיטה והקשבי לבי של אלוהים.

"כל אמירה שלה צריכה להיות מתעכנת
בגלוון לבן. בכתב ברור, אפילו אובייקטיבי.
כדי שתוכל לשמש אותנו כשגרצה לתאר
את פרא האדם".

יכתב בו כל מי שחרוג ממקסת השגעון שהקציבו לנו
אבות אבותינו
הישראלים והנאמנים-
לעצמם.

בו נתן להכתים אנשים
לدون בмеди אות
לחמים או למות
לטשטש את הגבול
בין אדם לחייה
בן אדם הוא חייה, הרי
מה הטעם
לחיות
אם לא כן?

היא פראית.
יש צורך להציג מחותם,
ביגינו ובינה.
כשנעביר אותה משם
אלינו

נשפט מש בחמורים חזקים.
נראה שהיא יכולה לקרוא כל חמר מעלה
להשחתת כל חפץ,
כל נפש.

היא מטרפת.
מיבים לשמר עלייה היטב
לגדיר, לשמר
לקתב את כל קורותיה,
כל מעשיה
כל צורותיה
להזרות הבאים
כדי שהיא לא תשב יותר.

מִיד כְּשֶׁהַדָּקָתִי אֶת הָאֹר בַּחֲדֵר
הוּא קִבֵּל אֶת פָּנִי בְּנִתּוֹרִים מִתְעֻופִים,
כְּאֵלֹה חִיוּכִי מִתְפֹּזְרִים עִם הָאֹר.
מִבְּקָדְדָה הוּא סְבִיב,
בָּא, יֹשֵׁב עַל יָדֵי,
קוֹרֵא בֵּין דְּפֵי הַעֲוֹטָרִים אֶת שְׁלָחַנִי.

ברית בין התפרים

אורנה ריבליין

אָוְקִינּוֹסִים חַצִּית

נֶסֶת מְגַלִּדי פְּקֻבָּה

כָּר לְרָאשֵׁי עֲשִׂית

מְנוֹצֹתִיךְ – כְּסֹות לְעוֹרִי.

מְפַנְּפִיךְ – יִצְוָעִי.

הֵו, אַלְבָטְרוֹס.

אַלְבָטְרוֹס אֲהוֹבִי,

טְפֵרִיךְ נְעוֹזִים בְּצַלְקָתִי.

אם לגיה הקטנה הייתה בת שבע כשלפה בדרכה ללימודים על פניהם עז אלון שהשתחררה ממנה מודעת האבל של מורקה יוסיתן ודבקה לרגלה כמו מסטיק. מיד שנוצרה הידבקות זו נפל לידי של אמלגה תפוח מושלם. היא נסעה בו וחשה כי לא טעונה דבר כה טהור מעולם, כה טהור שטיהר גם אותה. כשהגיעה לבית הספר אף מורה לא שאלת אותה שאלות ולא ביקשה ממנה הדגימות, ובדרך חזרה הילדים הגדולים לא חיצקו לה כלל. כשהכנסה הביתה לבה המפוחם של אימה הנץ ולבלב ומאהורי ארשף חמורה שמהה לגלות שהאפר של סבתא נעלם.

כלليل אימה הייתה אומרת לקחת את סבתא לבקר את סבא בבית העלמין ליד חוות הזאים ולركוד אתה כפי שהיו השניים רוקדים בצעירותם. אך היא העדיפה להניח את סבא על סבתא, על האיקס שסרטטה בחול "שם ייפול הטיל" ולركוד סביבם ולס עם חבר דמיוני בשם אבא.

אם לגיה אהבה לדבר בגוף נסתר. לנין כששבה הביתה אמרה: "היא חזרה". אימה שאלת אם מצאה את האפר של סבתא, ואם לגיה אמרה: "לא, לא מצאה", ואימה אמרה את הברכה האהובה עליה: "ברוך שפטנו".

"ברוך שפטנו" אמרה כשאמלגה הרגה את צב המחמד ואת האוגר והתוכי והדגים. רק אחרי הכלב שאלת מה. אם לגיה אמרה: "היא רוצה דובי!" אימה ענתה בצחוק ושאלת: "למה לא זאב?"

אם לגיה תמיד פחדה מהות הזאים, אבל היום הרגישה מטופחת מכל חטא, שהיא נשמת את רוח הקודש. אז הלכה אל אירון, מלך הזאים, טיפוס משוער וממורט ولو עיניים מבהיקות להבעית.

"מה את רוצה, ילדה?"

"היא רוצה זאב".

"מה לך זאב?"

"היא תרכיב עליו".

"לא רוכבים על זאים, ילדה".

"היא תרכיב עליו!"

AIRON שרק נעימה ארוכה וגבוהה ובפתח הפחון הופיע אזרד, זאב זקן וצולע.

אם לגה קרעה את מלחמת האבל שהשתרבה מעבר לנעליה וכרכחה סביב רגלו. הוא הבית בה כילד שambil בשמי, וקפץ אל צווארה. "הן הולכות, אירון. תודה", אמרה לאיש הזאים ששפשף את עיניו עד זוב דם.

רכובה על הזאב הזקן שהצעיר הסתוובבה אם לגה ברחבי העיר ושאלה כל איש: "סליחה, אתה אבא שלה?". הרוב התעלמו ממנו בפחד, חלק הזהירו אותה: "לכى הביתה!", עד שהגיעה לשומר בית העלים. "כן, אני אבא", אמר מבטא זר צפפני, "היכנסי לצריפי, ילדתי".
"ספר לי עליה, אבא", ביקשה אם לגה.

"שמה היה נדינה, היא הייתה ממתק, נולדה ממים גנובים. הייתה מדברת רק אל הפרחים. לא היה חינוך מספיק מיוחד בשביבה אז למדה בבית, אבל לרוב אהבה לרווח חופשי עם רוח. יום אחד בגיל שבע וחצי הגיעו לחומות הזאים פה ליד והשתחלה דרך החומה. אירון אמר שהספיקה להכות את הזאב ברגלו לפניו... מאז אני שומר עליה פה קרוב."

לפתע שלף השומר סכין וכיוננו אל אזרד, אך ברגע ההסתערות זינקה אם לגה וזעקה: "היא לא רוצה שהוא ימות!"

פיו של השומר קצף, אזרד ייבב בפינה, ואם לגה בכתה לראשו בחיה.

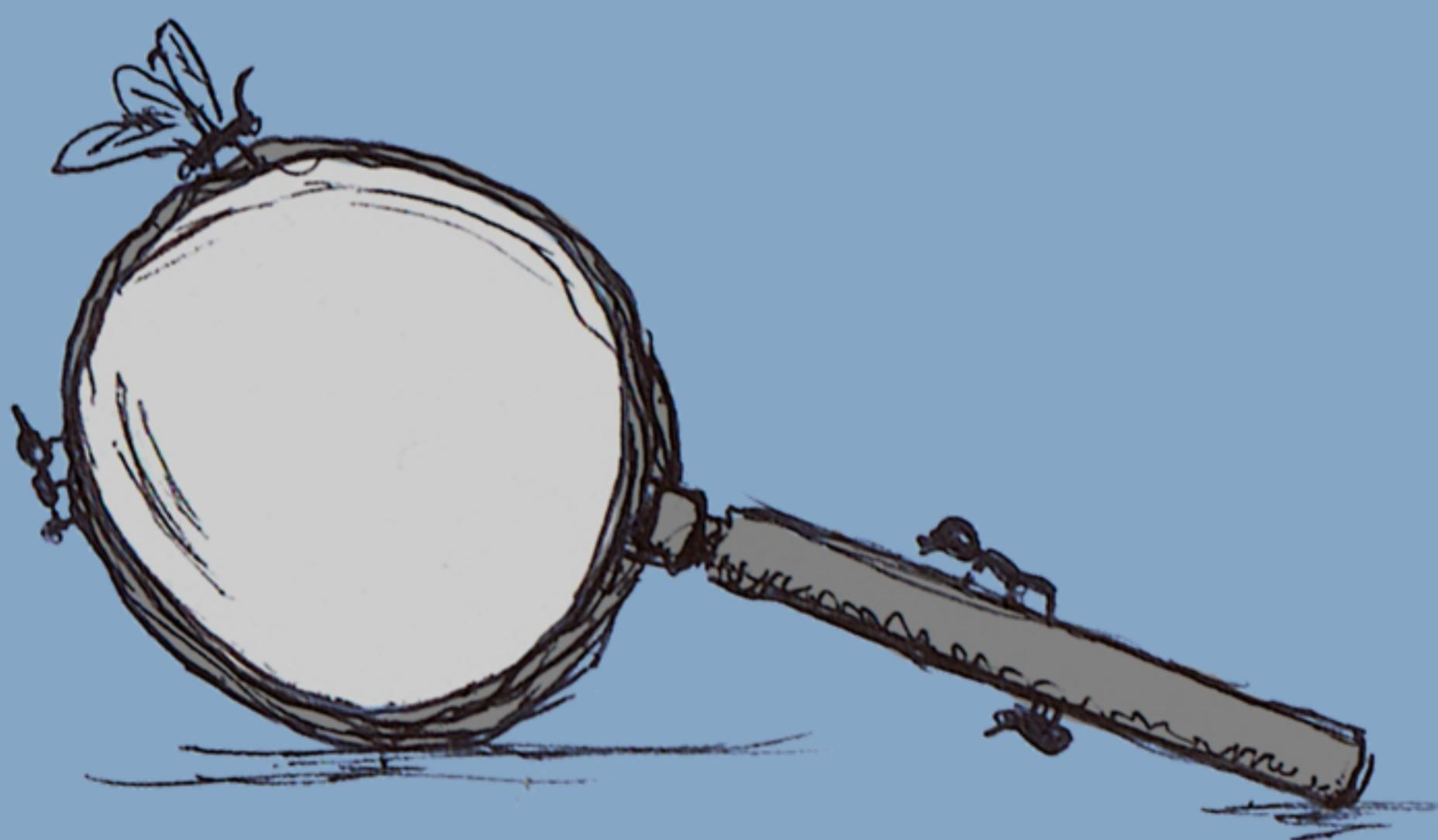

אנטומולוג

אריה טרינקר

יום ולילה מלקט
את הצלב מפרק
מהפואס של העיר
מרזקן לאט חיים
חפשית ונמלה
אל הנצח בקפסה.

דגל-דגל על ספה
מצדיעים מתוך קפסה
בשורות פרוקי בגלים
את, אני וגם אפה
שנולדנו אל הטבע
נעוצים בראש ספה.

שלוש קרניזים מצליחות לחדר מהחלון הקטן וגם הן מסתלקות לעיסוקיהן אחרי השעה שלוש בצהרים. שני פח אשפה גדולים וירוקים מלאים את החדר, עומדים תמיד כשמכסיהם מורמים, שתי חיות טרכ' המתיינות קבוע לאرومלהן.

הפחחים פתוחים תמיד, קוראים לככל להיכנס, כמו שהוא, בלי סינון או בקרה, בלי הזמןה. איש מהדירותים כבר לא מעז לגעת בהם ולו כדי לסגור אותם לכמה שניות, לשחרר מעט את צווארם המתוח.

בימי שני וחמשי נכנסת אורחה, המנקה של הבניין. היא נכנסת בחريكה, אוחזת את הדלת לאחר בDALI שלה. אף דיר לא נמצא בבניין באותו עת, ואורה שופכת קצת מים עכורים בין הפחים. פעם עוד הייתה מזינה אותם, ממחפשת לכלוכים גסים; היום היא מנקה את החדר בתוך כמה דקות ונמלטה החוצה, טורקת אחריה את קרני המשם.

שקיות שחורות ואפורות מנוקדות את החדר, מקצתן אטומות היטב ומקצתן פתוחות לרוחה; הובל שבهن נארז במחזקה ומתרפז עכשו בכל מקום. קרטוני חלב ריקים, רביעי פיתות אוכלות, חיתולים מלוכלים, ניירות שימושו כתב עליהם פעם, בקבוק ריק של שמפו, שערות אישת נשתלו מمبرשת – את הכל הפח הירוק מקבל בהכעה. בDALI סיגריות, טמפונות מוכתמים בדם, גזרי ציפורניים.

הוא מתמתח. זנוו מסתלסל סביב הברז היישן שבחתית הקיר. פעם, לפניו שהכל התעיף, הנהיג פה ועד הבית הנמץ את 'ימי ישיני העלייזם'. הברז היה נפתח ומים רבים מעורבים בנוזל שטיפת רצפות היו מציפים את החדר.

היום רק הוא מגיר את פרותו האפורה והمفוספת על הברז הסגור הזה. החלודה מנעימה את המגע. הרעב מציק לו. ארווחה כמו שצרייך הוא לא ראה כבר יומיים. הוא ליקק בעדינות את ציפורני רגליו, לא בטוח עוד את מה הוא חסר יותר.

בטנו גירדה לו, או שהה פרעושים או שהה הרעב, הוא לא ידע מה והרגיש שהוא משתגע. משחו עקץ בקצתה שפמו הדקיק והוא נזכר בפעם ההיא ששפמו נתלה כשהדייר מקומת הקruk סגר בטריקה את הדלת.

הם לא ידעו שהוא גר שם, הדוראים.

לפני יומיים כמעט תפסה אותו הסטודנטית מהדירה העורפית. היא פתחה את הדלת והוא לא זז מרבציו וידע שבעוד רגע תיטרק הדלת. כך עושים כולם, פותחים אותה בתנופה ובזמן שהוא מצמצמת את מרוחקה להיסגר, הם זורקים את השקית ובורחים. הילדים מהקומה הרביעית מנסים תמיד להשחיל את השקיות מהפתח עד לפח העומד בפינה המרוחקת. הם תמיד מפספסים, אבל הוא כבר למוד ניסיון, יודע שמה השקיות האלה לא יצא לו שום דבר.

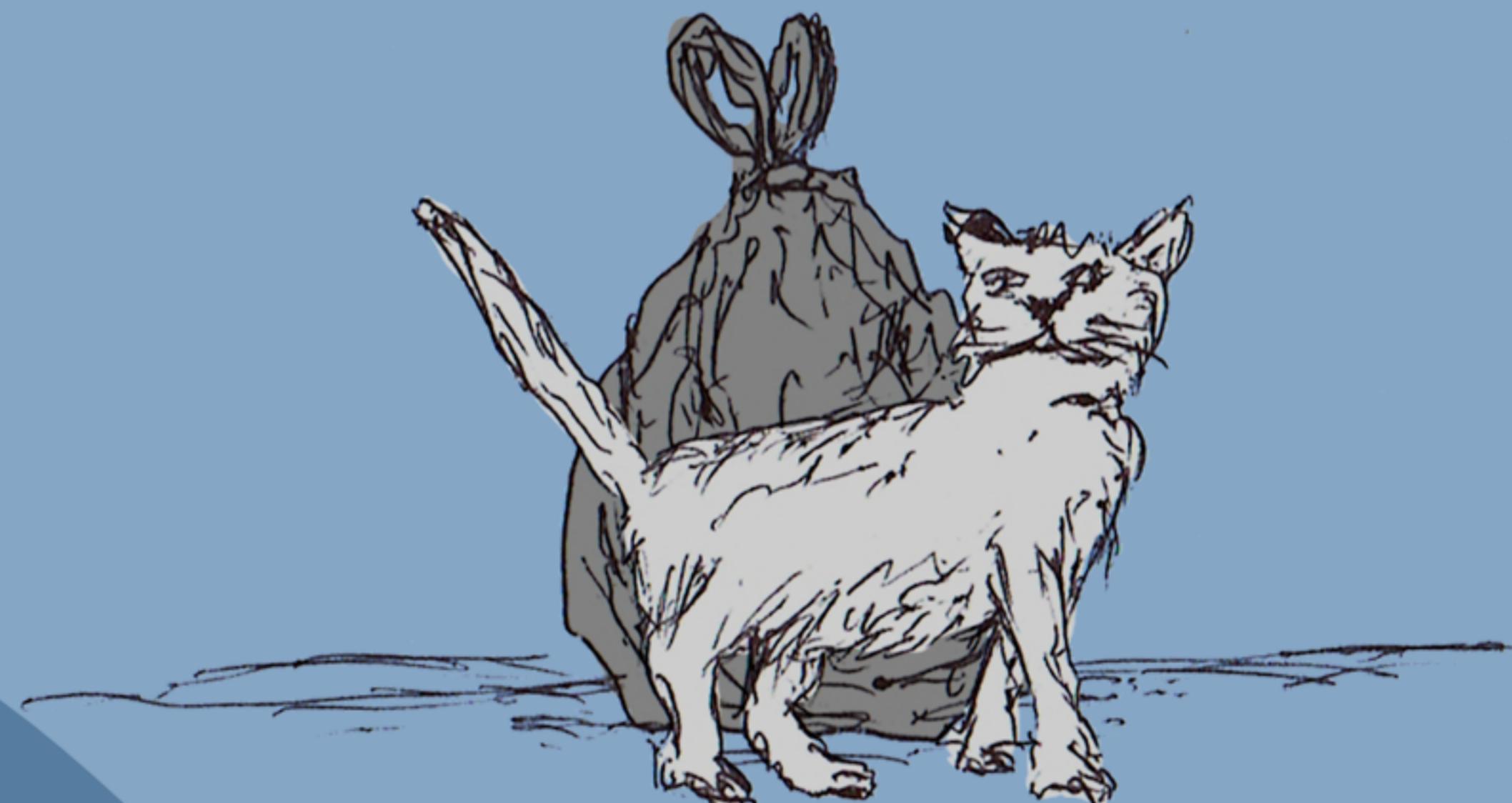
אבל היא, הסטודנטית, דוקא כן נכנסה לחדר. בתחילה הוא בכלל לא שמע, לא הרגיש כלום, שפמו לא תפקד בעבר.

היא הסתובבה בחדר הקטן, ולתדהמתו החלה לנבור בשקיות האשפה השחורות. תנועותיה עצביות ומתוסכלות והוא שם לב שהיא עטפה את ידיה בשקיות ניילון גדולות, בקצת היא קשרה בגומיות, שכלום לא ייכנס. ילلت גיחוך קלה נפלטה מפיו והיא הזדקפה. הוא נרדך, נצמד אל הקיר, זנבו מלופף סביב הברז, מייצב את גופו, ציפורניו כבר שלופות.

מבטה בהה בחלל והיא השתתחה לרוגע. פתאום הבחין שהיא בוכה, בדמותו. אחרי זמן קצר היא התפיסה, הסטודנטית, כנראה החלטה בין לבינה, גם אם יצור כלשהו מתקרב היא מוכרכה להמשיך, כנראה האסון הצפוי לה אם תפסיק יהיה נורא יותר מאשר אם תיתפס בחדר זהה.

הSKUיות על ידיה שקשקו והרעישו, עד שהיא יצאה. הוא התפרק, ילلت רווה משונה השתחררה ממנו עד שפתאום הבחין בעצב משתלט עליו מכיוון הזנב.

חבל שהיא הלכה, הסטודנטית בעלת ידי השקיות. אילו רק קפץ עליה או אפילו לידה, לא מפחד אותה בכלל, לא שולף ציפורניים. היה מיילל לעברה את אחת הילולות החביבות שהשכנים אהבו פעם. חבל שהיא הלכה, הסטודנטית זאת. היא נראתה לו בודדה, הוא כבר יודע לזהות עצב, גם אם עוטפים אותו בשקיות.

השור אינו נלחם עוד

חיים ספטי

השור אינו נלחם עוד

אינו יוצא עוד לציירה.

הוא אבד תקונה.

הוא יודע שהכל צפוי

ונגמר בדעתו שמקבב יותר למות בשלווה גאה.

ונחטורהדור יוצא מכךיו: מה יהיה על תהלי, על שמי הגדול.

השור אינו מאמין עוד.

הוא יודע: אין סיים לאמר הקרב.

כושי היה בנו של כלב ובנה של תנה. בשעת בין ערביים, כש��ול התננים בקע מהפרדסים, עמד כושי מתחת לחalon חדרי ויילל אל הערב המשחיר. קולו גרם לי לבכות. כה רבים היו געגועיו לאמו. את אביו השחור, ששוטט עם להקת כלבים פראים כלל לא הכיר. הלהקה שוטטה בשטחים הריקים שעדיין נותרו, כשהם חומקים מסוללי דרכיהם ובוני בתים להמוני עולים חדשים שהגיעו מדי יום לכפר. כשבכשי בגר והחל להילחם עם כלבי השכנים על חסדי הנקבות, אמרו הופיעה. היא קפזה עליו שמחה, ליקקה את הילד הקטן שלה וניקתה אותו כמו לא הפך לזכור בוגר. זה קרה כמה פעמים. עד שיום אחד נעלמה. אולי נדרסה. אולי התנות שלא אהבו את זאת שחברה לכלבים שהשתלטו על הארץ, דאגו שתמצא את מותה. מאז כושי עמד ליד החלון ושר געגועים לאמו. ידעתו שיום אחד ילק גם הוא לשם, לארץ הפרדים שאינה, כדי למצוא אותה. לשכב עמו אבותיו.

מייסד: אלירן דיין
עורך אחראי: יאיר בן-חור
עיצוב ואיורים: רובי גורדון

עקבו אחרינו גם בפייסבוק: [f/motiv.magazine](#)

אנו קוראים לכם ל採取 חלק גם בגילון הבא...
גילון 26 של מוטיב יראה אור בעוד חודש. גילון חגי זה ייחה את הגבול של ירחון "מוטיב" לתקן השנה
השלישית, וכן בחרנו בעבורו את הנושא: "גבולות".

מאז ומעולם חי האדם בתחששות מעורבות אל מול מושג הגבול. אנחנו שואפים לחופש, אבל זקנים גם
להפרדה בין דברים. אנחנו רוצים לפרוץ כל גבול שמצוב מולנו, אבל גם יוצרים גבולות משלנו, בעבורנו
ובבעור אחרים.

שלחו לנו יצירות שמספרות על גבולות ועל פריצתם. שירים וסיפורים שמתראים מכאן פנימי או חיצוני מול
תהליכים של יצירת גבולות, או מול תהליכי של שבירת גבולות.

אתם מוזמנים לשלוח את יצירותכם בנושא זה לכתבות הדואר האלקטרוני:

info@motiv-magazine.co.il

נא לשלוח עד שלוש יצירות בלבד ליווצר - שירים מנוקדים וסיפורים קצרים עד 550 מילה.

אלירן, יאיר ורובי